

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Monetární politika a bankovní sektor

Kristina Voráčová

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomických teorií

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Voráčová Kristina

Podnikání a administrativa

Název práce

Monetární politika a bankovní sektor

Anglický název

Monetary policy and banking sector

Cíle práce

Cílem této práce je seznámení s problematikou bankovníctví. Jelikož se jedná o velmi široký pojem, zabývá se převážně Českou národní bankou. V úvodu stručně popisuje podstatu, funkci a vznik peněz, dále charakterizuje české bankovníctví a přechází k poskytnutí informací z konkrétnějších oblastí bankovního sektoru. Zamýšlí se nad postavením a funkcemi centrální banky a klade důraz na cíle a nástroje její monetární politiky.

Metodika

Základem tvorby mé bakalářské práce je vyhledání odborné literatury v knihovně a její následné studování. Dále vyhledání informací na internetových stránkách a osobní návštěva České národní banky. V práci bude použita metoda analýzy, a komparace. Na základě zjištěných dat bude provedeno vyhodnocení a závěr práce.

Harmonogram zpracování

Zápočet LS / 2011: vyhledání a studium literatury, teoretická část práce

Zápočet ZS/ 2012: dokončení teoretické části, zpracování praktické části práce

Zápočet LS/ 2012: dokončení praktické části práce, zpracování závěru práce

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

monetární politika, bankovníctví, banka, Česká národní banka, peníze, inflace, úvěr, vklad, regulace, ekonomie, ekonomika,

Doporučené zdroje informací

PULPÁN, Karel. Slovník bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálových trhů. Praha: Public History, 1998. 328 s. ISBN 80-902193-2-2.

JINDRA, Zdeněk, ŠOUŠA, Jiří. Z dějin českého bankovníctví v 19. a 20. století. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 200. 209 s. ISBN 80-246-0077-3.

ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol. Bankovníctví. 1. vyd. Praha: Eupress, 2010. 253 s. ISBN 978-80-7408-029-6.

ULRICH, Milan, PFEIFEROVÁ, Daniela. Bankovníctví: určeno pro posluchače všech oborů ČZU. 1. vyd. Praha: Credit, 2004. 263 s. ISBN 80-213-1135-5.

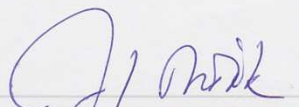
MANDEL, Martin, TOMŠÍK, Vladimír. Monetární ekonomie v malé otevřené ekonomice. 1. vyd. Praha: Management Press, 2003. 287 s. ISBN 80-7261-094-5.

Vedoucí práce

Sluková Kamila, Ing.

Termín odevzdání

březen 2012

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 8.11.2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Monetární politika a bankovní sektor" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2013

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Kamile Slukové za cenné rady a poskytnutí informací potřebných pro zpracování bakalářské práce.

Monetární politika a bankovní sektor

--

Monetary policy and banking sector

Souhrn

Práce se zabývá problematikou bankovního sektoru na území České republiky. Jelikož se bankovní sektor dotýká každého z nás a nabízí širokou škálu možností, vyvstává v současné době mnoho otázek souvisejících především s výběrem vhodné banky, jejích produktů a služeb. Velké množství lidí si neví rady, zdali dát přednost bankovním institucím s dlouholetou tradicí nebo malým bankám, které vznikly v posledních letech. Smyslem práce je nastínit a porovnat rozsah, kvalitu a cenové rozpětí nabízených služeb. Pro názornost a účely srovnání byla vybrána Česká spořitelna, a. s. a Air bank, a. s.

Teoretická část se zaměřuje na popis a rozbor bankovního sektoru České republiky. První kapitola je věnována obecnému pojetí a členění bankovní soustavy. V dalších kapitolách se práce zabývá charakteristikou České národní banky a obchodních bank. Zamýšlí se nad postavením a funkcemi centrální banky a klade důraz na cíle a nástroje její monetární politiky.

Praktická část poskytuje základní informace týkající se České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s. Předkládá výhody a nevýhody obou bank a jednotlivých produktů. Srovnává běžné a spořicí účty a aplikuje zjištěná data ohledně spořicího účtu na modelový příklad.

Summary

This thesis deals with the problems of banking in the Czech Republic. Because the banking sector concerns everyone of us and offers a wide range of opportunities, it currently raises a lot of questions about the choice of the suitable bank, its products and services. A lot of people don't know, if they should give preference to the banking institutions with long tradition or small banks, which arose in recent years. The point of this thesis is to draw an analogy and compare the extent, quality and price range of services. For the illustration and purposes of comparison, the banks Česká spořitelna, a. s. and Air bank, a. s. were chosen.

The theoretical part is focused on the description and analysis of the banking sector of the Czech Republic. The first chapter is occupied with a general conception and structure of the banking sector. The thesis deals with the characteristics of the Czech national bank and business bank in the next chapters. It discusses the position and functions of the central bank and puts emphasis on the goals and instruments of its monetary policy.

The practical part provides basic information, which are referred to Česká spořitelna, a. s. and Air bank, a. s. It presents the advantages and disadvantages of both banks and their individual products. It compares current accounts and saving accounts and applies the discovered data about saving accounts on the model example.

Klíčová slova: Monetární politika, bankovníctví, banka, Česká národní banka, inflace, úvěr, vklad, regulace, ekonomie, ekonomika.

Keywords: Monetary policy, banking, bank, Czech national bank, inflation, loan, deposit, regulation, economics, economy.

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika	11
3	Bankovní systém České republiky.....	12
4	Česká národní banka	13
4.1	Funkce České národní banky	13
4.1.1	Měnová politika	13
4.1.2	Emisní funkce	19
4.1.3	Banka bank	20
4.1.4	Banka státu.....	20
4.1.5	Devizová činnost.....	20
4.1.6	Regulace a bankovní dohled	21
4.1.7	Reprezentace státu v měnové oblasti	21
5	Obchodní banky	22
5.1	Bankovní obchody	22
5.1.1	Pasivní bankovní obchody	23
5.1.2	Aktivní bankovní obchody.....	24
5.1.3	Neutrální bankovní obchody.....	28
6	Vkladová činnost vybraných bank.....	29
6.1	Vkladová činnost České spořitelny, a. s.....	29
6.1.1	Běžné účty nabízené Českou spořitelnou, a. s.....	30
6.1.2	Spořicí účty nabízené Českou spořitelnou, a. s.	33
6.1.3	Ostatní vkladové produkty a služby České spořitelny, a. s.	35
6.2	Vkladová činnost Air bank, a. s.	36
6.2.1	Běžné účty nabízené Air bank, a. s.....	37
6.2.2	Spořicí účty nabízené Air bank, a. s.	38
7	Srovnání osobních a spořicích účtů vybraných bank.....	40
7.1	Srovnání osobních účtů České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s.....	40
7.2	Srovnání spořicích účtů České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s.	44
8	Případová studie.....	47
9	Závěr	48
10	Seznam použitých zdrojů.....	50

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Měnověpolitické nástroje.....	17
Tabulka č. 2: Přehled úvěrů podle doby jejich splatnosti.....	25
Tabulka č. 3: Základní poplatky uvedené v Kč.....	40
Tabulka č. 4: Produkty a služby Standard.....	41
Tabulka č. 5: Poplatky za hotovostní operace uvedené v Kč.....	42
Tabulka č. 6: Poplatky za příchozí a odchozí platby uvedené v Kč.....	43
Tabulka č. 7: Poplatky za služby související s trvalým příkazem uvedené v Kč.....	43
Tabulka č. 8: Úrokové sazby uvedené v %.....	44
Tabulka č. 9: Základní poplatky uvedené v Kč.....	45
Tabulka č. 10: Úrokové sazby uvedené v % (p. a.).....	45

1 Úvod

Bankovní sektor patří mezi nejvýznamnější odvětví každého ekonomického systému. Dobře fungující bankovníctví je jednou z nejdůležitějších podmínek pro řádný a prosperující chod ekonomiky. Během několika let prošel bankovní sektor České republiky značnými změnami a díky zájmu ze strany veřejnosti se neustále vyvíjí. Výrazný rozvoj a současná vyspělost moderní techniky usnadňuje obsluhu bankovních produktů a služeb a ovlivňuje tak bankovní sektor. Přímé bankovníctví umožňuje přístup k účtu prostřednictvím internetu, telefonní linky či televizního digitálního vysílání.

Počet finančních institucí a jejich poboček roste a banky stále rozšiřují své nabídky produktů a služeb. Na bankovním trhu v České republice nyní existuje 1 centrální banka a 44 bank a poboček zahraničních bank. Z celkového počtu 44 subjektů je k datu 30. 9. 2012 8 bank s rozhodující českou účastí a 36 s rozhodující zahraniční účastí.

Obchodní banky, které patří k nejvýznamnějším finančním zprostředkovatelům, se předhánějí v získávání a udržování svých zákazníků. Svůj zájem především věnují mladým lidem, kteří pro ně představují atraktivní skupinu klientů. Banky věří, že studenti zůstanou i po dokončení studia jejich klienty a neodejdou ke konkurenci. Zvláštní pozornosti dosahují studenti vysokých škol, u kterých banka předpokládá, že se časem stanou bonitními klienty.

Orientace v nabídkách produktů a služeb bank se stává pro klienty čím dál tím složitější. Z tohoto hlediska je rozhodování pro správnou banku či konkrétní produkty a služby velmi obtížné. Zájemci si často neví rady, zdali vybrat banku s dlouholetou tradicí nebo se přiklonit k nově vzniklým bankám.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je analýza a komparace vybraných bank - České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s., se zaměřením na rozsah a kvalitu jejich poskytovaných služeb.

Teoretická část má za cíl seznámit čtenáře s oblastí bankovníctví na území České republiky. Obecně charakterizovat bankovní sektor včetně jeho členění, podat informace o České národní bance a obchodních bankách, především přiblížit jejich povahu, fungování a segmentaci.

Praktická část si klade za cíl poskytnout základní přehled o nabídce vkladových produktů a služeb České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s. Zhodnotit jejich výhody a nevýhody a provést srovnání, které má posloužit k snazšímu rozhodování při výběru banky a konkrétních produktů.

V neposlední řadě si práce klade za cíl zjistit, který ze spořicíh účtů obou bank je výhodnější a poskytuje vyšší zhodnocení.

2.2 Metodika

Základem tvorby bakalářské práce je využití metody deskripce. Informace budou získávány převážně z odborné literatury a prostřednictvím zástupců společností České národní banky, České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s. Pro doplnění budou využity i zdroje internetové. V práci bude použita metoda analýzy a komparace. Na základě zjištěných dat bude provedeno vyhodnocení a závěr práce.

3 Bankovní systém České republiky

Bankovní systém České republiky představuje způsob uspořádání bankovního sektoru. Je tvořen všemi bankovními institucemi na území České republiky a vzájemnými vztahy mezi nimi.

Podle postavení centrální banky lze rozlišovat bankovní systémy jednostupňové a dvoustupňové.

Jednostupňový bankovní systém existuje v centrálně plánovaných ekonomikách, kdy v čele stojí centrální banka a ostatní banky jsou na ni přímo závislé a nejsou samostatnými podnikatelskými subjekty.

Dvoustupňový bankovní systém se vyskytuje ve vyspělých zemích s tržní ekonomikou. Obchodní banky jsou na centrální banku nepřímě závislé a jsou samostatnými podnikatelskými subjekty.

Do 2. 1. 1990 fungoval v České republice jednostupňový bankovní systém v čele se Státní bankou československou, která měla na našem území monopolní postavení. Nyní je bankovní systém dvoustupňový. První stupeň tvoří Česká národní banka a do druhého stupně patří ostatní banky.

Banka je finanční instituce zprostředkovávající pohyb finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Má statut banky a zabývá se především přijímáním vkladů a poskytováním úvěrů klientům.

4 Česká národní banka

Česká národní banka je ústřední neboli centrální bankou České republiky stojící na vrcholu bankovní soustavy. Představuje nezávislou instituci zřízenou vládou a zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Tvoří ji ústředí se sídlem v Praze, sedm regionálních poboček a účelové organizační jednotky. Má postavení veřejnoprávního subjektu a hospodaří samostatně s majetkem, který jí byl svěřen státem. Hlavním cílem její činnosti je zabezpečit stabilitu měny. Určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, vykonává bankovní dohled, poskytuje bankovní služby pro stát a veřejný sektor, provádí operace spojené se státními cennými papíry apod. Do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. Nejvyšším řídicím orgánem je bankovní rada, kterou jmenuje a za striktně vymezených podmínek odvolává prezident republiky bez asistence vlády či parlamentu. Funkční období bankovní rady je šest let. Má sedm členů, jejímiž jsou guvernér, dva viceguvernéři a další čtyři vedoucí pracovníci. Jednání bankovní rady předsedá guvernér, kterého v nepřítomnosti zastupuje pověřený viceguvernér. Při plnění svých zákonem stanovených cílů a výkonu svých dalších činností nesmí přijímat ani vyžadovat pokyny od prezidenta, parlamentu, vlády či jakýchkoli jiných subjektů.¹

4.1 Funkce České národní banky

4.1.1 Měnová politika

Hlavní úlohou monetární neboli měnové politiky je péče o cenovou stabilitu. V praxi se stabilitou cen rozumí udržení nízké a stabilní inflace, resp. pouze mírný růst cenové hladiny. Pro dosažení tohoto hlavního cíle používá Česká národní banka od roku 1998 metodu tzv. „cílování inflace“. Tato, v poslední době čím dál častěji používaná metoda,

¹ Často kladené dotazy. *Proč je ČNB nezávislá?* [online]. 2003-2013[cit. 2012-02-25].

Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/faq/proc_je_cnb_nezavisla.html.

spočívá ve veřejném vyhlášení výše inflačního cíle, o jehož dosažení bude centrální banka usilovat.

Základním požadavkem úspěšné realizace monetární politiky je nezávislost centrální banky na vládě a jejím rozhodování. České národní banka disponuje již od počátku své existence vysokou mírou samostatnosti, která ji chrání zejména před případným politickým tlakem. Svými rozhodnutími sleduje dlouhodobé cíle přesahující rámec krátkodobých cílů politické moci. Do její činnosti lze zasahovat pouze zákonem. Její nezávislost je zakotvena v ústavě a projevuje se také způsobem volby a odvolávání vrcholných představitelů.

Monetární politika představuje soubor opatření, kterými centrální banka ovlivňuje celkové množství peněz v ekonomice. Centrální banka může provádět buď expanzivní měnovou politiku, restriktivní měnovou politiku nebo neutrální měnovou politiku.

Expanzivní měnová politika je charakterizována zvyšováním nabídky peněz v ekonomice. Z krátkodobého hlediska se zvyšuje úroveň reálného produktu a zaměstnanosti. Sníží se úroková míra, ale zvýší se inflace.

Při **restriktivní měnové politice** dochází naopak ke snižování nabídky peněz v ekonomice. Krátkodobým efektem restriktivní měnové politiky je pokles úrovně reálného produktu a zaměstnanosti. Zvýší se úroková míra, avšak na snížení nabídky peněz nestačí inflace reagovat - snížení inflace.

Nástroje měnové politiky

K provádění měnové politiky může centrální banka využít několika nástrojů. Tyto nástroje lze členit z různých hledisek. Nejčastěji se člení podle povahy a šíře působení na přímé a nepřímé.

A) Přímé nástroje

Přímé neboli také administrativní nástroje jsou ve vyspělých zemích s tržní ekonomikou využívány velmi zřídka a jejich použití svědčí o selhání nástrojů nepřímých. Těchto

nástrojů využívá centrální banka většinou na přechodnou dobu a bezprostředně jimi zasahuje do rozhodování bank. Patří mezi ně pravidla likvidity, úvěrové kontingenty, úrokové limity, povinné vklady a ostatní přímé nástroje.

Pravidla likvidity

Pravidla likvidity jsou stanovena Českou národní bankou, která určí obchodním bankám závaznou strukturu aktiv a pasiv a závazných vazeb mezi nimi.

Úvěrové kontingenty

Úvěrové kontingenty představují jedny z nejtvrdějších nástrojů měnové politiky. Rozlišujeme relativní úvěrový kontingent a absolutní úvěrový kontingent. Relativní úvěrový kontingent spočívá ve stanovení maximální výše úvěrů, který je centrální banka ochotna poskytnout obchodním bankám. Absolutním úvěrovým kontingentem je obchodním bankám stanovena maximální výše úvěru, kterou mohou poskytnout.

Úrokové limity

Česká národní banka může obchodním bankám stanovit maximální úrokové sazby z úvěrů nebo naopak minimální úrokové sazby z vkladů.

Povinné vklady

Některým subjektům může být uložena povinnost otevírat běžné účty, ukládat vklady a provádět určité zúčtovací operace výhradně prostřednictvím centrální banky. Tato povinnost se ve většině případů týká centrálních institucí či orgánů místní samosprávy. Tímto způsobem může centrální banka kontrolovat nabídku peněz ve vztahu k těmto orgánům.

Ostatní přímé nástroje

Mezi ostatní přímé nástroje mohou patřit doporučení, výzvy a dohody, které mají vysokou účinnost, jsou-li používány mezi centrální bankou a obchodními bankami.

B) Nepřímé nástroje

Nepřímé nástroje označované též jako tržně orientované jsou mnohem více používané než nástroje přímé.

Diskontní nástroje

Diskontní nástroje měnové politiky souvisí s úvěrovou činností centrální banky a představují úrokové sazby z úvěrů a samotné úvěry, které centrální banka poskytuje obchodním bankám. Centrální banka poskytuje bankám tři hlavní druhy úvěrů – diskontní, lombardní a reeskontní. V České republice se diskontní a lombardní úvěry často označují termínem refinanční úvěry. Podle druhu úvěru rozlišujeme diskontní, lombardní a repo sazbu.

Diskontní sazba

Úroková míra, za kterou centrální banka poskytuje některé druhy úvěrů ostatním bankám, se nazývá diskontní sazba. Říká se jí též depozitní facilitata. Centrální banka ovlivňuje množství peněz v oběhu prostřednictvím změny diskontní sazby. Pokud je diskontní sazba vysoká, poptávka po úvěrech obchodních bank je nízká a dochází ke zdražení úvěrů. Snížením diskontní sazby dochází ke zlevnění úvěrů a načerpávání peněz do ekonomiky.

Lombardní sazba

Lombardní sazba vyjadřuje procentuální sazbu, za kterou centrální banka poskytuje obchodním bankám lombardní úvěr oproti zástavě cenných papírů, zejména směnek a obligací. Lombardní úvěr je určen zpravidla bankám, které mají problémy s likviditou a nemají již možnost získat diskontní a reeskontní úvěr. Poskytuje se na dobu maximálně jednoho měsíce a v dnešní době se tato operace vyskytuje pod názvem marginální zápůjční facilitata.

Repo sazba

Repo sazba je úroková sazba, za kterou centrální banka odkupuje od obchodních bank jimi eskontované směnky. Repo operace ovlivňují množství peněz v ekonomice a uskutečňují se formou tendrů. Banka snižuje množství peněz v oběhu prodejem svých cenných papírů a naopak. Základní doba těchto operací je 14 dní.

Lombardní sazba je vždy vyšší než diskontní a repo sazba. Diskontní sazba patří naopak k nejnižším úrokovým sazbám. Přehled výše jednotlivých sazeb je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Měnověpolitické nástroje

Úrokové sazby	Úroková sazba	Platí od
Dvoutýdenní repo operace – 2T repo sazba	0,75 %	Květen 2010
Depozitní facilita – diskontní sazba	0,25 %	Srpen 2009
Marginální zápůjční facilita – lombardní sazba	1,75 %	Květen 2010

Zdroj: autor dle ČNB

Povinné minimální rezervy

Každá obchodní banka musí povinně uložit určité procento z vkladů jako rezervu na účtu u centrální banky. Konkrétní výše povinných minimálních rezerv se stanovuje procentní sazbou z celkové sumy primárních vkladů domácích nebankovních subjektů uložených u každé obchodní banky. Ve většině zemí nevyplácí centrální banky obchodním bankám úrok, avšak u nás jsou tyto peněžní prostředky počínaje 12. 7. 2001 úročeny dvoutýdenní repo sazbou. Aktuální míra povinných minimálních rezerv činí 2% ze základu, který tvoří závazky vůči osobám, které nejsou bankou nebo zahraniční bankou a jejichž splatnost nepřevyšuje 2 roky. V případě nižšího stavu skutečně uložených peněžních prostředků na účtu povinných minimálních rezerv zatěžuje centrální banka příslušnou obchodní banku sankčním úrokem. Centrální banka může ovlivnit množství peněz v oběhu tím, že zvýší nebo sníží procento těchto vkladů. Pokud zvýší rezervní požadavky, obchodní banky budou mít méně peněz pro poskytování úvěrů a naopak. Tento nástroj měnové politiky se příliš často nepoužívá, jelikož likviditu lze ovlivňovat mnohem efektivněji jinými nástroji.

Operace na volném trhu

Nejpoužívanějším nástrojem centrálních bank v současnosti jsou tzv. operace na volném trhu, které představují nákup a prodej státních cenných papírů centrální bankou. Tyto cenné papíry mohou mít podobu státních pokladničních poukázek, státních dluhopisů, bankovních akceptů apod. Pokud centrální banka nakupuje cenné papíry, dochází

ke zvýšení nabídky peněz v ekonomice. Při prodeji cenných papírů naopak dochází ke snížení množství peněz v ekonomice.

Operace na volném trhu jako hlavní měnový nástroj má podobu repo operací, které představují ze strany centrální banky prodej cenných papírů s jejich pozdějším zpětným odkupem.

Reverzní repo operace naopak souvisí s nákupem cenných papírů a jejich opětovným pozdějším prodejem. Tyto operace jsou v českých podmínkách prováděny Českou národní bankou formou tzv. tendru a jejich základní doba trvání je stanovena na 14 dní. Z tohoto důvodu je lze chápat jako dvoutýdenní repo sazbu.

Doplňkový měnový nástroj se v současnosti nepoužívá. Jeho funkce spočívá v přijetí likvidity centrální bankou na tři měsíce. Tato sazba není sazbou České národní banky, nýbrž finančního trhu. V případech nečekaných krátkodobých výkyvů v likviditě trhu, používá Česká národní banka nástroje jemného ladění, které představují devizové operace, operace s cennými papíry.

Automatické facility

Automatické facility slouží k poskytování nebo ukládání likvidity přes noc. Nabývají dvou základních podob. Depozitní facility umožňuje obchodním bankám uložit bez zajištění svou přebytečnou likviditu u České národní banky. Marginální zápujční facility poskytuje bankám, jež mají s centrální bankou uzavřenu rámcovou repo smlouvu, možnost vypůjčit si od této instituce přes noc (bez zajištění a za úrok, jehož výše je stanovena lombardní sazbou) potřebnou likviditu.

Kursová intervence

Hlavním cílem kursových intervencí je stabilizovat vývoj měnového kursu domácí měny vůči měnám zahraničním. Nákupem určitých deviz dochází k růstu bankovních devizových rezerv a měnové báze. Nabídka, respektive prodej určitých deviz vyvolá pokles devizových rezerv a měnové báze. Pomocí tzv. sterilizace představující vynucené operace

na volném trhu, tedy prodej a nákup cenných papírů, může centrální banka vyrovnat tyto nepříznivé účinky na měnovou bázi.

4.1.2 Emisní funkce

Česká národní banka je jedinou institucí, která má v dané zemi výhradní právo vydávat do oběhu hotovostní peníze, tj. bankovky a mince včetně mincí pamětních. Z tohoto důvodu se centrální banka často nazývá pojmem emisní banka nebo také banka cedulová. Tato funkce je považována za nejdůležitější a historicky nejstarší. V tomto směru má centrální banka monopolní postavení. Česká národní banka dbá o plynulý a hospodárny peněžní oběh, zajišťuje výrobu nových peněz, spravuje zásoby peněz, ničí peníze nevhodné pro další oběh a je oprávněna stanovit vyhláškami zveřejňovanými ve Sbírce zákonů nominální hodnoty, rozměry, hmotnost, materiál, vzhled a další náležitosti bankovek a mincí a jejich vydání do oběhu.² Na základě vyhlášky může být rovněž ukončena platnost některých bankovek a mincí a stanoven způsob a doba jejich výměny za jiné bankovky a mince. Po ukončení platnosti zůstává bankám povinnost po určitou dobu vyměňovat neplatné peníze za zákonné oběživo. Celková hodnota neplatných bankovek a mincí, které nebyly předloženy k výměně, se stává příjmem České národní banky.

V rámci ochrany měny Česká národní banka posuzuje a eviduje všechno oběživo zadržené pro podezření z padělání a stanovuje ochranné prvky, které jsou na bankovkách obsaženy. Všechny české bankovky se tisknou na speciálním bankovkovém papíře, který je při výrobě opatřen vodoznakem, zapuštěným okénkovým proužkem a ochrannými fluorescenčními vlákny. Ochranu proti padělání zajišťuje také soutisková značka a skrytý obrazec. Kromě toho jsou bankovky chráněny celou řadou dalších ochranných prvků.

² ČNB. *Emise bankovek a mincí* [online]. 2003-2013 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/platidla/pravni_predpisy/emise_bank_minci.html.

4.1.3 Banka bank

Česká národní banka slouží jako banka bank. Vede jednotlivým obchodním bankám účty, přijímá od nich vklady a poskytuje jim úvěry. Stanovuje zásady vedení účtů klientů u bank, platebního styku mezi bankami a zúčtování na těchto účtech. Určuje způsoby provádění platebního styku a používání platebních prostředků při platebním styku. Řídí peněžní oběh, kdy prostřednictvím bank uvádí do oběhu bankovky a mince a naopak poškozené či opotřebované oběživo stahuje z oběhu. Ve vztahu k obchodním bankám prodává, popř. nakupuje směnky, státní dluhopisy nebo jiné cenné papíry se státní zárukou a také provozuje systém mezibankovního platebního styku.

4.1.4 Banka státu

Jako banka státu poskytuje Česká národní banka bankovní služby pro stát a veřejný sektor. Vede příjmové a výdajové účty státního rozpočtu a další účty státních institucí a úřadů. Mezi hlavní operace, které provádí centrální banka pro vládu, patří správa státního dluhu. Správa státního dluhu zahrnuje činnosti spojené s poskytováním a splácením úvěrů státu, platbou úroků, emisí dluhopisů a pokladničních poukázek.

4.1.5 Devizová činnost

Do devizové činnosti patří především správa devizových rezerv státu, operace na devizovém trhu a devizová regulace.³ Devizové rezervy jsou pro Českou národní banku jednou z hlavních položek aktiv. Správa devizových rezerv spočívá v udržování dostatečné zásoby rezerv ve formě zahraničních měn a zlata za účelem zajištění finanční bezpečnosti země v nepříznivých situacích. Dále má za cíl zabezpečit devizovou likviditu země a tím zajistit volnou směnitelnost koruny. Prostřednictvím intervencí, které spočívají především v nákupu a prodeji deviz na devizovém trhu, ovlivňuje Česká národní banka výši a pohyb měnového kurzu domácí měny.

³ ČNB. *Úkoly ČNB* [online]. 2008 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: <http://www.cnb-cz.cz/ukoly-cnb/>.

4.1.6 Regulace a bankovní dohled

Nezastupitelnou funkcí České národní banky je vykonávání dohledu nad finančním trhem v České republice. Česká národní banka stanovuje pravidla, která chrání stabilitu bankovního sektoru, reguluje podnikání bank, systematicky kontroluje, vyhodnocuje a popřípadě postihuje nedodržování stanovených pravidel. Pro podporu důvěry veřejnosti v banky podřizuje stát banky regulaci. Hlavním cílem regulace je snaha omezit rizika, do kterých banka vstupuje v rámci svého podnikání tak, aby byla zajištěna ochrana zájmů vkladatelů.

4.1.7 Reprezentace státu v měnové oblasti

Česká národní banka vystupuje v roli reprezentanta státu v otázkách měnové politiky. Reprezentuje Českou republiku na zasedání různých mezinárodních institucí, například Světové banky, Mezinárodního měnového fondu, Evropské banky pro obnovu a rozvoj, Evropské centrální banky a Evropské unie.

5 Obchodní banky

Obchodní banky jsou podnikatelskými subjekty se sídlem v České republice, jejichž nejdůležitější náplní je přijímat vklady od veřejnosti, poskytovat úvěry a další bankovní služby. Hlavním cílem jejich činnosti je dosažení zisku. V České republice se banky řídí zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách. Banky mohou působit pouze na základě udělení licence od České národní banky. Pro přidělení licence musí předložit žádost, návrh stanov a splnit zákonem stanovené podmínky. Mezi tyto podmínky patří především původ a složení základního kapitálu v plné výši, odborná způsobilost a občanská bezúhonnost členů vedení banky, technické a organizační předpoklady pro působení banky a ekonomická účelnost banky. Minimální výše základního kapitálu banky činí 500 000 000 Kč a minimálně v této výši musí být tvořen peněžitými vklady.⁴

Banky můžeme rozdělit podle druhu nabízených produktů a jejich postavení na univerzální a specializované. Univerzální banky musí mít plnou bankovní licenci. Poskytují veškerý sortiment bankovních služeb a to jednotlivcům i skupinám. Specializované banky získávají od České národní banky omezenou licenci. Tyto banky jsou zaměřeny pouze na poskytování služeb vybraným skupinám zákazníků, prodej určitých bankovních produktů nebo operují v určitém regionu. Dělí se na hypoteční banky, stavební spořitelny a podnikové banky.

5.1 Bankovní obchody

Členění bankovních produktů podle určitých kritérií je velmi obtížné, jelikož poskytují širokou škálu činností. Nejčastěji se rozdělují podle zobrazení v bilanci banky na pasivní bankovní obchody, aktivní bankovní obchody a neutrální bankovní obchody.

⁴ Podnikatel.cz. *Zákon o bankách* [online]. 2007-2013 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-21-1992-sb-o-bankach/cele-zneni/>.

5.1.1 Pasivní bankovní obchody

Pasivní bankovní obchody realizuje banka s cílem získat kapitál k vlastnímu podnikání. Odrážejí se na pasivní straně rozvahy banky. Banka při těchto obchodech vystupuje v pozici dlužníka. Mezi pasivní operace bank patří zejména přijímání vkladů a emise dluhopisů.

A) Přijímání vkladů

Jedním ze způsobů, kterým si banka opatřuje finanční zdroje, je shromažďování vkladů. S vkladem je obvykle spojen nárok vkladatele na předem stanovenou částku peněz - úrok, kterou banka dává klientovi za to, že si u ní uložil peníze. Úrok závisí na velikosti vkladu, úrokové sazbě a délce trvání vkladu, nikoliv na výsledku hospodaření banky. Existují dva druhy úročení, jednoduché a složené. Při jednoduchém úročení je úrok počítán z vložené částky peněz. Je-li úrok připsán k jistině a dále úročen, jedná se o úročení složené. Vklady u bank, stavebních spořitelů a družstevních záložen jsou pojištěny na základě zákona z Fondu pojištění vkladů. Tento Fond ručí za vložené peníze a posiluje důvěru v bankovní systém. Každá banka nabízí svým klientům několik typů vkladových služeb. Vklady lze rozdělit na termínované a netermínované.

Termínované vklady

Termínované vklady slouží pro dočasné a dlouhodobé uložení peněz. Jsou vhodné pro ty, kteří své úspory nepotřebují mít okamžitě k dispozici. Klientovi nabízejí výhodnější úrokovou sazbu, která závisí na lhůtě vázanosti vkladu a výši vložené částky. Za předčasný výběr vkladu platí klient většinou sankční poplatky. Termínované vklady mohou být na dobu určitou nebo s výpovědní lhůtou. U termínovaných vkladů na dobu určitou je přesně stanoven termín splatnosti a úroková sazba. V případě termínovaného vkladu s výpovědní lhůtou nelze uložené peníze vybrat před uplynutím předem smluveného termínu nebo výpovědní lhůty. Před uskutečněním výběru peněz musí klient vklad či jeho část vypovědět. Omezená disponibilita s uloženými penězi přináší svému majiteli výrazně výhodnější úrokovou sazbu.

Netermínované vklady

Netermínované vklady, nebo též tzv. vklady na viděnou lze kdykoliv vybrat bez výpovědní lhůty. Vyskytují se ve formě různých typů běžných, respektive kontokorentních účtů a klientovi slouží k provádění bezhotovostního platebního styku. Z důvodu okamžité dispozice peněžních prostředků bývá úroková sazba velmi nízká.

B) Emise dluhopisů

Banky mohou získávat finanční zdroje emisí vlastních dluhopisů - obligací, které se mohou lišit formou, převoditelností a dobou splatnosti. Jsou obchodovatelné na burze cenných papírů. Vlastník dluhopisu má nárok na splacení dlužné částky a vyplacení úroku, který se počítá z nominální hodnoty dluhopisu. Na výnos dluhopisu má vliv především cena obligace, doba splatnosti a úroková sazba.

5.1.2 Aktivní bankovní obchody

Aktivní bankovní obchody se odrážejí v aktivech rozvahy banky a zajišťují jí příjmy. Banka při těchto obchodech vystupuje v pozici věřitele. Mezi základní a nejdůležitější činnosti banky patří poskytování úvěrů klientům. Přijaté úroky z úvěrů jsou pro banku největším zdrojem výnosů. Úvěr vzniká půjčením peněžních prostředků dlužníkovi, který je ochoten za tuto službu zaplatit určitý úrok daný úrokovou sazbou. Každá banka má svou úvěrovou politiku, která představuje soubor zásad a metod uplatňovaných při poskytování úvěrů.

Základní principy úvěrových obchodů

Banka pečlivě volí komu a za jaký úrok úvěr poskytne. Hlavními kritérii pro poskytnutí úvěru jsou návratnost a výnosnost úvěru.

Návratnost úvěru

Návratnost úvěru je spojena se schopností dlužníka splatit úvěr ve sjednané lhůtě.⁵

⁵ KUPIELOVÁ, Ivana. *Bankovníctví: pro střední školy a veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995. ISBN 80-7168-273-X.

Výnosnost úvěru

Výnosnost úvěru závisí na výši úrokové sazby z poskytnutého úvěru. Tu ovlivňuje řada faktorů, jako jsou výše sazeb České národní banky, sazby konkurence, výše nákladů banky, charakter úvěrů a podobně. Banky používají následující dva druhy úrokových sazeb z úvěru:

- **pevná úroková sazba** je stanovena pevně určitým procentem
- **pohyblivá úroková sazba** je složena ze základní sazby, kterou vyhláší centrála příslušné banky a odchylkou od této základní sazby. Odchylka je dohodnutá s klientem při uzavírání smlouvy

Při poskytování úvěrů nesou banky určité riziko v podobě možného nesplacení úvěru dlužníkem ve lhůtě splatnosti nebo poskytnuté výši. Ke snížení tohoto rizika slouží tzv. úvěrové krytí. Zajistit úvěr lze například: ručením, zástavou nemovitosti, zástavou movitého majetku, cesí – postoupení pohledávek, bankovní zárukou, vinkulací vkladu.

Úvěry se liší řadou charakteristik, avšak nejběžněji se člení podle doby splatnosti. Jednotlivé druhy bankovních úvěrů jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: Přehled úvěrů podle doby jejich splatnosti

Úvěry podle doby splatnosti	Doba splatnosti	Druh úvěru
Krátkodobé	Do 1 roku	Kontokorentní
		Lombardní
		Směnečný
		- Eskontní
		- Akceptační
Střednědobé	Od 1 roku do 5 let	Spotřebitelský
Dlouhodobé	Zpravidla do 10 let, existují i s delší dobou splatnosti	Emisní

Zdroj: autor

A) Krátkodobé bankovní úvěry

Kontokorentní

Podstata kontokorentního úvěru spočívá v tom, že klient získá od banky úvěr k běžnému účtu. Banka dohodne s klientem tzv. úvěrový rámec, tj. finanční limit, do kterého si může majitel účtu peníze vypůjčit. Sjednáním kontokorentního úvěru má tedy klient možnost čerpat více peněz než má na účtu uloženo. V případě kladného zůstatku na účtu vyplácí banka klientovi úrok, který je úročen velmi nízkou sazbou. Naopak při vzniku záporného zůstatku musí majitel účtu platit bance několikanásobně vyšší úrok. Kontokorentní úvěr lze čerpat do výše dohodnutého limitu. Při překročení sjednaného limitu penalizuje banka majitele účtu sankčním úrokem. Každá banka stanovuje lhůtu, do které musí klient úvěr vyrovnat. Banka se tím ujišťuje, že je klient schopný svůj kontokorentní úvěr doplatit.

Lombardní

Lombardním úvěrem označujeme krátkodobý úvěr krytý zástavou movité věci nebo práva. Jde o zajištění úvěru cennými papíry, zbožím, pohledávkami, drahými předměty apod. V České republice je lombardní úvěr nejčastěji poskytován Českou národní bankou bankám obchodním. Zajištění úvěru v tomto případě probíhá zástavou cenných papírů, která představuje nejrozšířenější formu krytí lombardního úvěru.

Směnečné úvěry

Směnečné úvěry jsou založeny na existenci cenných papírů a můžeme je rozdělit na eskontní úvěry a akceptační úvěry. Mezi obdobu eskontního úvěru patří negociační úvěr a akceptační úvěr má svou modifikaci v podobě ramboursního úvěru.

- Eskontní

Eskontní úvěr vzniká odkupem cenných papírů klienta bankou před lhůtou jejich splatnosti. Většinou se jedná o eskont směnky. Poskytnutím eskontního úvěru získá klient rychlejší přístup k penězům. Banka si odečte od částky vyznačené na směnce úrok (diskont) a zbylou částku proplatí.

- Akceptační

Akceptační úvěr je typ úvěru, kdy banka na žádost klienta (dlužníka) akceptuje cizí směnku vystavenou na ni klientem s podmínkou, že klient musí složit peníze u banky k pokrytí směnečného závazku před splatností směnky. Za poskytnutí tohoto úvěru si banka účtuje akceptační provizi. Podobným úvěrem bývá avalový neboli ručitelský úvěr.

B) Střednědobé a dlouhodobé bankovní úvěry

Spotřebitelský úvěr

Spotřebitelské úvěry slouží pro uspokojení aktuálních potřeb privátní klientely. Jedná se o nejjednodušší způsob získání finančních prostředků na nejrůznější nákupy. U nás jsou oblíbené z důvodu jejich snadné dostupnosti a nejrychlejšího vyřízení. Klient splácí úvěr pravidelnými měsíčními částkami, jejichž výše závisí na hodnotě úvěru a době splácení.

Spotřebitelské úvěry se člení na účelové, které jsou určeny ke konkrétnímu účelu a bezúčelné, jejichž využití závisí na klientovi. Bezúčelné úvěry mají však vyšší úrokovou sazbu. Zajištění úvěru ve formě ručení závisí na velikosti úvěru. U úvěru s nižší částkou není ručení bankou vyžadováno.

Emisní úvěr

Emisní úvěr spočívá v odkupu emise cenných papírů, nejčastěji obligací. Cenné papíry dlužník emituje za účelem opatření finančních prostředků. Dlužník se zavazuje splatit úvěrový obnos a úroky.

Hypoteční

Hypoteční úvěry patří k poměrně velmi staré formě úvěru. Hypotéka představuje úvěr poskytnutý na základě zástavního práva nemovitého majetku, zejména pozemků a staveb. Slouží na výstavbu či pořízení nemovitosti, její opravu, rekonstrukci či modernizaci. Klient splácí hypotéku pravidelnými částkami z celkové ceny hypotéky, úroku a aktuální bonity (rozdíl mezi příjmy a výdaji) žadatele.

5.1.3 Neutrální bankovní obchody

Při neutrálních bankovních obchodech vystupuje banka v pozici zprostředkovatele. Tyto druhy obchodů se neodrážejí přímo v bilanci banky – jsou bilančně neutrální. Jedná se zejména o poskytování a přijímání záruk, devizové a směnárenské operace, obchodování s cennými papíry, poradenské, zprostředkovatelské a informační služby. Obchody, které mohou pro banku do budoucna představovat závazek, eviduje banka v bilanci jako podrozvahové položky. Patří sem např. poskytnutí záruky, vystavení akreditivu apod.

6 Vkladová činnost vybraných bank

Starost o své finance je přirozenou aktivitou moderního člověka žijícího v tržním prostředí. Přání, potřeby, životní rizika a možnosti každého z nás jsou vysoce individuální.⁶ Každý občan je jiný a má své specifické požadavky na vedení svých účtů a vkladů. V současné době poskytují banky širokou nabídku produktů a služeb, jimiž se snaží získat a udržet své klienty. Jelikož je bank na trhu opravdu mnoho, není zcela jednoduché vybrat tu správnou a rozhodnout se pro nejvýhodnější produkty a služby s ní spojené.

Tato kapitola obsahuje základní přehled o pasivních bankovních operacích České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s. Vymezuje jednotlivé produkty obou bank, zabývá se jejich stručnou charakteristikou a srovnává jejich výhody a nevýhody.

6.1 Vkladová činnost České spořitelny, a. s.⁷

Česká spořitelna, a. s. patří mezi největší a nejznámější banky působící na území České republiky. Představuje univerzální peněžní ústav s dlouholetou tradicí. Jejím nejstarším právním předchůdcem je Spořitelna česká založená v roce 1825. Po roce 1992 se přejmenovala na dnešní název – Česká spořitelna a stala se akciovou společností. Od roku 2000 je součástí rakouské společnosti Erste Group, jedné z největších evropských poskytovatelů finančních služeb ve střední Evropě. Hlavní klientskou skupinu tvoří drobní zákazníci, dále malé i střední firmy a v neposlední řadě města a obce.

Česká spořitelna, a. s. patří k bankám s nejširší sítí poboček a bankomatů. K datu 30. 9. 2012 eviduje na území České republiky 657 poboček a 1 445 bankomatů a platbomatů.

⁶ SYROVÝ, Petr a Martin NOVOTNÝ. *Osobní a rodinné finance*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2003. ISBN 80-247-0478-1.

⁷ Tato podkapitola je zpracována na základě internetových stránek České spořitelny, a. s. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=subportal01.

V ceně hospodářských novin získala třetí místo v kategorii Nejlepší banka 2012.⁸ V soutěži Zlatá koruna 2012 obsadila první místo za SERVIS 24 v kategorii Produkt desetiletí a třetí místo za Chytrou kartu v kategorii Platební karty.⁹ Česká spořitelna, a. s. se také stala Nejvstřícnější bankou k osobám se zdravotním postižením.¹⁰

6.1.1 Běžné účty nabízené Českou spořitelnou, a. s.

Česká spořitelna nabízí několik druhů běžných účtů a to jak pro osobní účely, tak pro podnikatele, firmy a instituce. Klient má na výběr účet vedený v české či zahraniční měně. Běžné účty jsou zaměřeny na různé skupiny osob se stejnými či podobnými požadavky, vlastnostmi atd. Poskytují se formou balíčků služeb, které lze rozšiřovat o jiné služby a produkty. V následující části se budeme zabývat osobními účty České spořitelny, a. s. určenými pro fyzické osoby a běžným účtem vedeným v cizí měně. Osobní účty jsou rozděleny podle věkových kategorií na Osobní účet ČS, Osobní účet ČS Junior, Osobní účet ČS Student a Osobní účet ČS Absolvent.

Osobní účet ČS

Osobní účet ČS je určen pro všechny osoby od 18 let. Jde o základní běžný účet určený pro soukromou klientelu. Umožňuje spravovat osobní a rodinné finance a nabízí širokou škálu navazujících produktů a služeb. Kreditní zůstatek je úročen 0, 01 % p. a. Účet lze založit online či na jakékoliv pobočce České spořitelny. Klient obdrží bezkontaktní embosovanou debetní kartu Visa Classic, která umožňuje bezkontaktní platby u vybraných obchodníků.

⁸ Nejbanka.cz. *Výsledky* [online]. 2012 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.nejbanka.cz/vysledky>.

⁹ Zlatá koruna. *Zlatá koruna 2012* [online]. 2003-2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/soutez/2012>.

¹⁰ Vstricnabanka.cz. *Nejvstřícnější bankou k osobám se zdravotním postižením je zatím Česká spořitelna a Poštovní spořitelna* [online]. 02.01.2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.vstricnabanka.cz/nejvstricnejsi-bankou-k-osobam-se-zdravotnim-postizenim-je-zatim-ceska-sporitelna-a-postovni-sporitelna-2591.html>.

Výhody:

- zřízení, zrušení a přechod na jiný program zdarma
- v měsíční ceně zdarma vedení sporožirového účtu, vyhotovení měsíčního výpisu a Mini kontokorent České spořitelny
- možnost kontokorentu
- účet lze založit online
- zřízení, změna či zrušení trvalého příkazu/souhlasu s inkasem z podnětu klienta zdarma

Nevýhody:

- vyšší cena za balíček
- nízká úroková sazba

Osobní účet ČS Junior

Osobní účet ČS Junior je stanovený pro nezletilé osoby ve věku 8 – 15 let. Představuje výhodné ukládání peněz a možnost variabilního sestavení účtu. Výše vkladů a výběrů je omezena částkou 10 000 Kč za měsíc. Rodiče mají neustálý přístup k účtu a mohou povolit či zamezit výběry hotovosti v pobočce či provádění jednorázových plateb. Po dovršení 15 let klienta se účet automaticky převede na Osobní účet ČS Student. Dítě má k dispozici debetní elektronickou kartu Visa Electron.

Výhody:

- zřízení, zrušení a přechod na jiný program zdarma
- v měsíční ceně zdarma vedení sporožirového účtu a vyhotovení měsíčního výpisu
- až 3 produkty/služby Standard dle vlastního výběru zdarma
- zřízení, změna či zrušení trvalého příkazu/souhlasu s inkasem z podnětu klienta zdarma
- děti získají cenné zkušenosti v oblasti bankovních služeb
- naučí se hospodařit s penězi
- rodiče mají možnost kontrolovat veškeré pohyby na účtu a nastavovat limity
- výhodné úročení – až 2,5 %

Nevýhody:

- nelze zřídit kontokorent

- účet nelze založit online

Osobní účet ČS Student

Osobní účet ČS Student si mohou založit studenti denního studia ve věku 15 – 30 let. Měsíční úrok činí 0,01 %. Zájemce musí předložit potvrzení o denním studiu, které u školy v České Republice není starší než 30 dnů. U školy v zahraničí nesmí být potvrzení starší než 60 dní. Při dosažení 30 let věku klienta nebo v případě, že klient nepředloží včas potvrzení o studiu, je Osobní účet ČS Student automaticky převeden na Osobní účet ČS se zachováním čísla účtu. Majitel studentského účtu získá bezkontaktní embosovanou debetní kartu Visa Classic.

Výhody:

- zřízení, zrušení a přechod na jiný program zdarma
- v měsíční ceně zdarma vedení sporožirového účtu, vyhotovení měsíčního výpisu a Mini kontokorent České spořitelny (poskytován pouze klientům nad 18 let)
- až 3 produkty/služby Standard dle vlastního výběru zdarma
- každý rok příspěvek 200 Kč na ISIC kartu
- možnost kontokorentu
- účet lze založit online
- potvrzení o studiu lze předat přes internet
- zřízení, změna či zrušení trvalého příkazu/souhlasu s inkasem z podnětu klienta zdarma

Nevýhody:

- při předkládání musí být potvrzení o denním studiu u školy v ČR max. 30 dnů staré (u školy v zahraničí max. 60 dnů)
- nízká úroková sazba

Osobní účet ČS Absolvent

Osobní účet ČS Absolvent si mohou založit všichni mezi 18 a 30 lety, kteří maximálně před rokem dostudovali nebo se rozhodli školu ukončit dříve. K získání absolventského účtu je nutno předložit doklad o ukončení denního studia, který nesmí být starší než 1 rok.

K účtu je poskytována bezkontaktní embosovaná debetní karta Visa Classic. Kreditní zůstatek je úročen 0,01 % p. a.

Výhody:

- zřízení, zrušení a přechod na jiný program zdarma
- v měsíční ceně zdarma vedení sporožirového účtu, vyhotovení měsíčního výpisu a Mini kontokorent České spořitelny
- až 6 produktů/služeb Standard dle vlastního výběru zdarma
- možnost kontokorentu
- účet lze založit online
- zřízení, změna či zrušení trvalého příkazu/souhlasu s inkasem z podnětu klienta zdarma

Nevýhody:

- nízká úroková sazba

Běžný účet v cizí měně

Běžný účet v cizí měně si může založit kdokoli starší 18 let. Jde o specifický účet, na který může klient ukládat hotovost v cizí měně i v českých korunách. Slouží k vkládání a vybírání určené měny a realizaci plateb ve všech měnách uvedených v kurzovním lístku České spořitelny.

6.1.2 Spořicí účty nabízené Českou spořitelnou, a. s.

Účelové spoření

Jedná se o spořicí produkt, který nabízí možnost pravidelného ukládání finančních částek na nákup konkrétního zboží. Klient si může zvolit účel spoření, výši cílové částky a částku, kterou bude měsíčně ukládat. Předem dohodnutá částka vložena na spořicí účet musí činit minimálně 300 Kč a maximálně 3000 Kč měsíčně. Při splnění stanovených podmínek ve sledovaném období představující kalendářní čtvrtletí, je naspořená částka úročena 1,3 % p. a. Minimální možný úrok činí 0,1 % p. a.

Podmínky pro získání úroku ve výši 1,3 % p. a.:

- každý měsíc sledovaného období musí klient vložit na účet Účelového spoření předem dohodnutou pravidelnou částku
- z účtu Účelového spoření ve sledovaném období nebyl klientem proveden žádný výběr
- účet Účelového spoření nebyl ve sledovaném období klientem zrušen

Výhody:

- zřízení, vedení a zrušení účtu zdarma
- vyhotovení a zaslání ročního výpisu zdarma
- naspořenou částku lze kdykoliv během spoření bez poplatků vybrat
- žadatel nemusí být klientem České spořitelny
- slevy 10 – 40% na zboží a služby u vybraných obchodních partnerů

Nevýhody:

- v případě neodeslání některé z měsíční úložky, není klientovi vyplacen úrok

Internetové spoření ČS

Internetové spoření představuje spořicí účet určený primárně pro zhodnocení prostředků ukládaných stranou od běžných výdajů. Účet lze založit přes internet či telefonicky a jeho obsluha probíhá prostřednictvím internetu. Peníze uložené na spořicím účtu má klient okamžitě k dispozici, avšak pouze do minimálního zůstatku 10 000 Kč. Základní úrok činí 0,5 % p. a. Na konci sledovaného období lze při splnění podmínek získat úrokový bonus ve výši 1 % p. a. Základní úrok je připisován měsíčně a bonusový úrok ročně. První tři měsíce je úrokový bonus přiznán automaticky.

Podmínky pro přiznání úroku ve výši 1 % p. a.:

- kreditní zůstatek na účtu je v rozmezí 40 000 Kč až 4 999 999,99 Kč
- průměrná denní hodnota zůstatku v daném sledovaném období je stejná nebo vyšší než v minulých třech měsících
-

Výhody:

- zřízení, vedení a zrušení účtu zdarma

- jeden jednorázový platební příkaz prostřednictvím internetového bankovníctví měsíčně zdarma
- bez výpovědní lhůty
- možnost zřízení spořicího účtu přes internet
- obsluha celého účtu prostřednictvím internetového bankovníctví
- možnost získat úrokový bonus ve výši 1 % p. a.
- žadatel nemusí být klientem České spořitelny

Nevýhody:

- podprůměrná základní úroková sazba ve výši 0,5 % p. a.
- každý další trvalý příkaz k úhradě v měsíci stojí 65 Kč
- pro získání bonusu 1 % p. a. je nutný růst průměrného denního zůstatku za kalendářní čtvrtletí
- příchozí bezhotovostní platby zpoplatněny částkou 5 Kč za položku (v případě platby z jiné banky či do jiné banky příplatek 2 Kč za položku)

6.1.3 Ostatní vkladové produkty a služby České spořitelny, a. s.

Stavební spoření

Stavební spoření je účelová forma spoření sloužící k zhodnocování financí s cílem pomoci občanům v situacích vztahujících se k oblasti bytů. Zhodnocení vkladů Stavebního spoření s Buřinkou se může pohybovat až k 5,4 % ročně. Klienti získávají každý rok státní podporu až 2 000 Kč a úrok činí 2 % p. a.

Výhody:

- státní příspěvek až do výše 2 000 Kč ročně

Nevýhody:

- dlouhý časový horizont

Vkladní knížky

Česká spořitelna nabízí Dětské vkladní knížky na jméno pro děti a mládež do 18 let, Vkladní knížky bez výpovědní lhůty, Vkladní knížky s výpovědní lhůtou a Výherní vkladní knížky.

Výhody:

- jednoduchá obsluha
- zřízení a vedení vkladní knížky zdarma

Nevýhody:

- nižší úročení

Do nabídky Česká spořitelny, a. s. dále patří pravidelné investování, fondy, dluhopisy, prémiové vklady, akcie a speciální produkty.

6.2 Vkladová činnost Air bank, a. s.¹¹

Air bank, a. s. (dříve Brusson, a. s.) je bankovní instituce, která zahájila svoji činnost 22. listopadu 2011. Je členem mezinárodní skupiny PPF, která pod vedením Petra Kellnera patří mezi největší investiční a finanční skupiny ve střední a východní Evropě. Hlavním cílem Air bank, a. s. je podání otevřených, pravdivých, srozumitelných a přehledných informací zákazníkovi. V současné době nabízí Air bank, a. s. půjčku a dva typy účtů – běžný a spořicí.

Air bank, a. s. eviduje k datu 20. 11. 2012 na území České republiky 18 poboček a 19 bankomatů.

Internetové bankovníctví nabízí uživatelům přehledné zpracování a možnost upravit si podobu domovské stránky podle sebe či hodnotit jednotlivé služby. Obsahuje nejrůznější grafy a pro zapomětlivé aktuální pin ke kartě.

¹¹ Tato podkapitola je zpracována na základě internetových stránek Air bank, a. s. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/>.

Běžný účet získal za rok 2012 druhé místo v soutěži Zlatá koruna. Spořicí účet obsadil ve své kategorii první místo v soutěži Finanční produkt roku 2012.

6.2.1 Běžné účty nabízené Air bank, a. s.

Běžný účet je určen pro nejširší okruh veřejnosti. Není úročen a může být veden v české koruně, americkém dolaru nebo eurech. Založení účtu lze provést čtyřmi způsoby – na pobočce, přes internet, poštou nebo kurýrem. K účtům Air bank, a. s. je poskytována debetní embosovaná karta MasterCard či bezkontaktní karta, která je vydávaná od roku 2012. Klient si může zvolit jeden ze tří přednastavených designů karty. Zákazník má na výběr ze dvou variant běžného účtu – tzv. tarifů: Malý tarif a Velký tarif. Tyto tarify jsou rozděleny na základě míry využití služeb a produktů banky.

Malý tarif

Malý tarif je dobrou volbou pro všechny, kteří nevyužívají bankovní služby příliš často nebo chtějí mít pouze spořicí účet. Měsíční poplatek za tarif je nulový, ale za jednotlivé dílčí služby se platí.

Velký tarif

Velký tarif je vhodný pro všechny, kteří využívají bankovní služby často a pravidelně. Měsíční poplatek za tarif činí 150 Kč, ale všechny běžné služby jsou klientovi poskytovány zdarma.

K oběma tarifům je možné zdarma založit až 10 běžných účtů a až 3 spořicí účty. Dále Air bank, a. s. nabízí spojení až 10 běžných účtů a vždy 1 spořicího účtu ve 3 stanovených měsících do jedné smlouvy. V rámci této služby může každý vlastnit osobní platební kartu a přístup do internetového bankovníctví. V případě nespokojenosti klienta s konkrétní službou lze poplatek za službu zrušit. Každému zájemci je umožněno vyzkoušet si po dobu tří kalendářních měsíců běžný účet zdarma.

Výhody Malého a Velkého tarifu:

- zřízení a zrušení účtu zdarma
- vedení Malého tarifu zdarma
- možnost zřízení běžného účtu v korunách, eurech a dolarech
- zaslání výpisu elektronicky zdarma
- vydání a vedení 2 embosovaných platebních karet v rámci tarifu zdarma
- běžný účet zdarma na zkoušku po dobu tří měsíců od založení účtu
- záruka spokojenosti – možnost získat poplatky zpět

Nevýhody Malého a Velkého tarifu:

- vklady nejsou úročeny
- vyšší poplatek za vedení Velkého tarifu

6.2.2 Spořicí účty nabízené Air bank, a. s.

Spořicí účet slouží jako doplněk k běžnému účtu a používá se k zhodnocení vložených financí. Účet lze založit čtyřmi způsoby: na pobočce, přes internet, prostřednictvím kurýra nebo na poště. Ze spořicího účtu můžete zadávat jednorázové platby, nastavovat pravidelné spoření nebo převádět peníze do virtuálních obálek, které jsou novinkou na bankovním trhu. Klient si virtuální obálky pojmenuje a u každé určí výši požadované naspořené částky. Vklady ze všech obálek i volných finančních prostředků se úročí dohromady. U jednoho spořicího účtu může být až 10 virtuálních obálek.

TOP3 garance

V rámci tzv. TOP3 garance zaručuje Air bank, a. s. minimálně třetí nejvyšší úrokovou sazbu u spořicího účtu na trhu. Každý měsíc banka porovnává velikost úrokové sazby ostatních bank a na základě tohoto výzkumu úrok upravuje. TOP3 garance se vztahuje pouze pro spořicí účet vedený v české měně. Úroky ze zůstatku jsou počítány denně a připisování úroků probíhá měsíčně.

V případě vedení účtu v eurech činí úroková sazba 1 % p. a. a v dolarech se jedná o úrokovou sazbu ve výši 0,5 % p. a.

Výhody:

- zřízení a zrušení účtu zdarma
- v případě volby Malého tarifu vedení účtu zdarma
- možnost zřízení spořicího účtu v korunách, eurech a dolarech
- možnost založení účtu přes internet
- elektronické výpisy bez rozlišení frekvence zdarma
- příchozí korunové platby v rámci banky i z jiné tuzemské banky zdarma
- TOP3 garance
- moderní a přehledné internetové bankovníctví (virtuální obálky, grafy a tabulky)

Nevýhody:

- nízké úrokové sazby u účtů vedených v cizí měně
- 150 Kč měsíčně za Velký tarif

7 Srovnání osobních a spořicíh účtů vybraných bank

Následující kapitola zahrnuje přehled poplatků za služby a produkty nabízené Českou spořitelnou, a. s. a Air bank, a. s. Srovnává výhodnost jednotlivých osobních a spořicíh účtů a poskytuje základní informace, které mohou zájemci pomoci při výběru vhodného účtu. Není možné uvést všechna kritéria posuzování, proto se práce zaměřuje na jednotlivé základní parametry. Každý zájemce věnuje především pozornost tomu, kolik ho bude stát zřízení, vedení a případné zrušení účtu. Dále kolik zaplatí za příchozí či odchozí platby, jakým procentem je účet úročen či kolik stojí výběry a vklady hotovosti.

7.1 Srovnání osobních účtů České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s.

Běžný účet, který slouží především k hotovostním a bezhotovostním transakcím, má dnes téměř každý z nás. Výběr vhodného účtu je velmi individuální a závisí na konkrétním klientovi a jeho požadavcích. Nejdůležitější je si uvědomit, jakým způsobem chce klient účet využívat.

První kritéria srovnání osobních účtů souvisí s poplatky, které klient sleduje jako první před zřízením účtu. Jedná se o ceny za předání výpisu, zřízení, vedení, zrušení účtu a přechod na jiný program.

Tabulka č. 3: Základní poplatky uvedené v Kč

Banka	Název účtu	Zřízení účtu	Přechod na jiný program	Zrušení účtu	Měsíční poplatek za balíček či tarif	Předání výpisu	
						Poštou	Elektronicky
Česká spořitelna	OÚ ČS, OÚ ČS Junior, OÚ ČS Student, OÚ ČS Absolvent	0	0	0	Dle vybraných služeb	Poštovné	0
Air bank	Malý tarif	0	0	0	0	25	0
	Velký tarif	0	0	0	150	0	0

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Z porovnání základních poplatků vyplývá, že zřízení, přechod na jiný program a zrušení účtu provádějí obě banky u svých osobních účtů zdarma. Předání výpisu elektronicky není zpoplatněno u žádného účtu obou bank a při předání výpisu prostřednictvím pošty si Air bank, a. s. účtuje u Malého tarifu více než v případě České spořitelny, a. s., u které klient platí pouze za poštovné.

Pro určení poplatků za vedení účtu používá každá banka jiné metody. Zatímco u Air bank, a. s. je poplatek za tarif jasně daný, Česká spořitelna, a. s. určuje poplatky za balíčky podle struktury produktů a služeb, které chce klient využívat a v jakém množství. Jednotlivé produkty a služby jsou rozděleny do 3 pásem – úrovní Standard, Plus a Speciál. Z hlediska velkého výběru možností si uvedeme pouze poplatky za produkty a služby úrovně Standard, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 4: Produkty a služby Standard

Název balíčku	Počet produktů / služeb	Měsíční cena za produkty/služby		
		OÚ ČS	OÚ ČS Junior, OÚ ČS Student	OÚ ČS Absolvent
Standard 1	0 - 1	29 Kč	0 Kč	0 Kč
Standard 2	2 - 3	69 Kč	0 Kč	0 Kč
Standard 3	4 - 6	109 Kč	40 Kč	0 Kč
Standard 4	7 - 9	149 Kč	80 Kč	40 Kč

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Pozn. * za desátý a každý další produkt či službu Standard se doplácí jednotlivě 20 Kč

Osobní účet ČS Absolvent nabízí zvýhodnění největšího rozsahu, a to až v podobě 6 produktů či služeb zdarma. U Osobního účtu ČS Junior a Osobního účtu ČS Student mají klienti až 3 produkty či služby zdarma. Běžný občan má v rámci Osobního účtu ČS 1 produkt či službu zdarma za měsíční poplatek 29 Kč. S přibývajícými volbami produktů a služeb zdarma se zvyšuje i měsíční poplatek za balíček.

Nemáme-li dány přesné požadavky klienta, není možné objektivně zhodnotit, u které banky nás vyjdou poplatky za vedení účtu méně. Z tohoto důvodu je vhodné přenechat rozhodnutí na každém klientovi.

Další kritéria, která mohou být klíčová pro výběr běžného účtu, souvisejí s hotovostními operacemi. Tabulka č. 5 věnuje pozornost poplatkům za vklady a výběry hotovostí na pobočkách či prostřednictvím bankomatů.

Tabulka č. 5: Poplatky za hotovostní operace uvedené v Kč

Banka	Název	Vklad hotovosti		Výběr hotovosti		
		Přepážka	Vlastní bankomat	Přepážka	Vlastní bankomat	Cizí bankomat v ČR
Česká spořitelna	OÚ ČS, OÚ ČS Junior, OÚ ČS Student, OÚ ČS Absolvent	0	6	65	6	40
Air bank	Malý tarif	Nelze	0	Nelze	0	25
	Velký tarif	Nelze	0	Nelze	0	0

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Hotovostní operace prováděné prostřednictvím vlastního bankomatu jsou v rámci Air bank, a. s. zdarma. U České spořitelny, a. s. jsou zpoplatněny 6 Kč. Vklady a výběry uskutečněné na přepážce nejsou u Air bank, a. s. k dispozici. Poměrně drahou záležitostí představuje výběr na pobočce České spořitelny, a. s., a to za cenu 65 Kč. Za výběr hotovosti u jiného bankomatu si nejméně účtuje Air bank, a. s.

Následující srovnání se týká poplatků za bezhotovostní operace, které se uskutečňují převodem peněžních prostředků z účtu plátce na účet příjemce.

Tabulka č. 6: Poplatky za příchozí a odchozí platby uvedené v Kč

Banka	Název účtu	Příchozí platba		Odchozí platba	
		V rámci banky	Z jiné banky v ČR	V rámci banky elektronicky	Do jiné banky v ČR elektronicky
Česká spořitelna	OÚ ČS, OÚ ČS Junior, OÚ ČS Student, OÚ ČS Absolvent	5	7	2	4
Air bank	Malý tarif	0	0	0	5
	Velký tarif	0	0	0	0

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Pokud budeme chtít porovnat poplatky za příchozí a odchozí platby, zjistíme, že Air bank, a. s. si účtuje poplatek pouze u Malého tarifu v případě elektronické odchozí platby do jiné banky v České republice. U České spořitelny, a. s. bude klient platit za příchozí platbu v rámci banky 5 Kč a za odchozí elektronickou platbu 2 Kč. Příplatek za platbu z/do jiné banky činí 2 Kč.

Mezi další finanční náklady klientů, které se vztahují k bezhotovostním operacím, patří poplatky související s trvalým příkazem.

Tabulka č. 7: Poplatky za služby související s trvalým příkazem uvedené v Kč

Banka	Název účtu	Zřízení	Změna	Realizace		Zrušení
				V rámci banky	Do jiné banky	
Česká spořitelna	OÚ ČS, OÚ ČS Junior, OÚ ČS Student, OÚ ČS Absolvent	0	0	5	7	0
Air bank	Malý tarif	0	0	0	5	0
	Velký tarif	0	0	0	0	0

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

V porovnání s ostatními běžnými účty obou bank jsou tyto poplatky téměř stejné. Zřízení, změna a zrušení trvalého příkazu jsou zdarma. Uskutečnění trvalého příkazu vyjde nejlevněji v Air bank, a. s.

Pro rozhodování, na kterou banku vsadit, může mít význam také to, jak budou úspory na účtu úročeny. Úrokové sazby běžných účtů bývají však téměř mizivé, a proto by spotřebitelé měli svůj osobní účet chápat spíše jako efektivní nástroj pro platební styk než možnost jak zhodnotit své finance. Výše úrokových sazeb je zpracována v tabulce viz níže.

Tabulka č. 8: Úrokové sazby uvedené v %

Banka	Název účtu	Úroková sazba		
Česká spořitelna	OÚ ČS, OÚ ČS Student, OÚ ČS Absolvent	0, 01		
	OÚ ČS Junior	Část kreditního zůstatku do 19 999, 99 Kč	Část kreditního zůstatku od 20 000 Kč do 34999, 99	Část kreditního zůstatku od 35 000 Kč a více
		2, 5	0, 2	0, 01
Air bank	Malý tarif, Velký tarif	Neúročí se		

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Nejvýhodnější úročení běžného účtu získá klient u České spořitelny, a. s., která nabízí u Osobního účtu ČS Junior úročení až ve výši 2, 5 %. Její ostatní osobní účty jsou úročeny 0, 01 % bez ohledu na výši kreditního zůstatku. Air bank, a. s. své běžné účty neúročí.

7.2 Srovnání spořicíh účtů České spořitelny, a. s. a Air bank, a. s.

Velmi oblíbeným bankovním produktem poslední doby jsou spořicí účty, které slouží především k vytváření finančních rezerv. Umožňují zhodnocovat volné peníze, které si klient může kdykoliv vybrat. Jedná se o produkty, které jsou přizpůsobovány aktuální situaci na trhu. Spořicí účty se u jednotlivých bank liší různými parametry. Základní parametry, které potenciální klienti zohledňují, se týkají poplatků, které si banky účtují za zřízení, vedení či zrušení účtu. Další položky, které si uvedeme v následující tabulce, představují výši počátečního vkladu a minimální zůstatek na účtu.

Tabulka č. 9: Základní poplatky uvedené v Kč

Banka	Název účtu	Založení, zrušení účtu	Vedení účtu	Počáteční vklad	Minimální zůstatek
Česká spořitelna	Účelové spoření	0	0	300	0
	Internetové spoření	0	0	0	10 000
Air Bank	Spořicí účet	0	Dle vybraného tarifu	0	0

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Obě banky poskytují zřízení i zrušení účtu zdarma. Výše poplatků za vedení účtu se u Air bank, a. s. vztahuje ke zvolenému tarifu. Česká spořitelna, a. s. si za tuto službu neúčtuje žádný poplatek. Počáteční vklad je stanoven pouze pro Účelové spoření od České spořitelny, a. s. a činí 300 Kč. U internetového spoření České spořitelny, a. s. musí mít klient na účtu minimální zůstatek 10 000 Kč.

Nejdůležitější faktorem pro výběr spořicího účtu je úroková sazba, čili míra zhodnocení. Většina bank používá pevnou úrokovou sazbu, která se vztahuje na celý vklad. Jiné se přiklání k tzv. pásmovému úročení, jehož princip spočívá v určení pásem vkladů, podle kterých jsou peníze na účtu úročeny. Tato metoda celkový úrok vkladu snižuje. Cyklus připisování úroků bývá též odlišný. Úroky mohou být připisovány měsíčně, čtvrtletně či ročně. Přehled minimální a maximální úrokové sazby, kterou může klient získat, zobrazuje tabulka č. 10.

Tabulka č. 10: Úrokové sazby uvedené v % (p. a.)

Banka	Název účtu	Min. úroková sazba	Max. úroková sazba
Česká spořitelna	Účelové spoření	0,1	1,3
	Internetové spoření	0,5	1,5
Air bank	Spořicí účet	2,1	2,1

Zdroj: autor dle ČS a Air bank, a. s.

Na základě daných informací lze s jistotou určit, že nejvýhodnější úrokovou sazbu z vybraných spořicíh účtů poskytuje Air bank, a. s., která v rámci tzv. TOP3 garance slibuje minimálně třetí nejvyšší úrokovou sazbu na trhu. Úroková sazba 2,1 % je poskytována na korunovém účtu bez ohledu na výši zůstatku. Nejmenší zhodnocení svých financí mají uživatelé Účelového spoření.

8 Případová studie

Pro srovnání spořicíh účtů byl vytvořen modelový spotřebitel. Každý měsíc chce ukládat na spořicí účet částku 1 000 Kč po dobu 3 let. Spořicí účet od Air bank, a. s. poskytuje úrokovou sazbu 2,1 % p. a. Účelové spoření České spořitelny, a. s. nabízí úrokovou sazbu ve výši 0,05 % p. a. V obou případech jsou úroky připisovány měsíčně. Při zmíněných výpočtech, které jsou zaokrouhleny na koruny, nejsou ostatní podmínky a omezení u spořicíh účtů brány v úvahu. Předpokládejme neměnnost úrokových sazeb.

Otázka: Kolik bude činit cílová částka na obou spořicíh účtech po 3 letech? Který spořicí účet je pro modelového spotřebitele výhodnější?

Pro výpočet uspořené částky je použit vztah:¹²

$$S' = a \cdot (1 + i) \cdot \frac{(1 + i)^n - 1}{i}, \text{ kde}$$

S' je naspořená částka, budoucí hodnota annuity;
a.....je výše úločky, která je ukládána vždy na počátku úrokového období (roku);
ije roční úroková sazba;
nje počet úrokových období (let), ve kterých se spoří.

Výpočet pro Spořicí účet od Air bank, a. s.:

$$S' = 1\,000 \cdot \left(1 + \frac{0,021}{12}\right) \cdot \frac{\left(1 + \frac{0,021}{12}\right)^{12 \cdot 3} - 1}{\frac{0,021}{12}} \cong \underline{\underline{37\,190 \text{ Kč}}}$$

Výpočet pro Účelové spoření od České spořitelny, a. s.:

$$S' = 1\,000 \cdot \left(1 + \frac{0,005}{12}\right) \cdot \frac{\left(1 + \frac{0,005}{12}\right)^{12 \cdot 3} - 1}{\frac{0,005}{12}} \cong \underline{\underline{36\,279 \text{ Kč}}}$$

Naspořená částka na konci roku činí u Spořicího účtu Air bank, a. s. 37 190 Kč a u Účelového spoření České spořitelny, a. s. 36 279 Kč. Ze srovnání vypočtených výsledků vyplývá, že pro modelového spotřebitele bude výhodnější pravidelně investovat na Spořicí účet od Air bank, a. s.

¹² RADOVÁ, J., P. DVOŘÁK a J. MÁLEK. *Finanční matematika pro každého*. 7. Vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3291-6.

9 Závěr

V současné době působí na českém finančním trhu mnoho bankovních institucí, které nabízejí širokou škálu produktů a služeb. Vznikají další banky, které přinášejí zajímavé inovace a snaží se nespokojeným občanům poskytnout výhodnější a zajímavější podmínky. Banky v důsledku velké konkurence neustále rozšiřují své nabídky a zvyšují kvalitu bankovních služeb. Mnoho lidí si neví rady, komu nejlépe svěřit své úspory a který konkrétní produkt či službu vybrat. Každý klient je jiný a má rozdílné představy, potřeby, požadavky, nároky i možnosti. Banky proto nabízejí několik druhů účtů vytvořených pro určitý okruh klientů s podobnými vlastnostmi.

Podle nároků klienta lze vybrat vhodný běžný účet, který je dnes téměř nutností. Nejdůležitější kritérium pro výběr správného účtu se týká poplatků za jednotlivé operace. U všech srovnávaných osobních účtů poskytují obě banky zřízení, změnu účtu i přechod na jiný program zcela zdarma. Banky si neúčtují žádný poplatek ani za zřízení, změnu či zrušení trvalého příkazu. Poplatky za vedení účtu u České spořitelny, a. s. souvisí s tzv. balíčky, u Air bank, a. s. se odvíjí od výběru tzv. tarifu.

Česká spořitelna, a. s. poskytuje svým klientům zdarma předání elektronického výpisu a vklad hotovosti na přepážce. Příchozí platba a realizace trvalého příkazu vyjde klienta na 5 Kč. Vklad a výběr hotovosti činí 6 Kč. Za transakce provedené v rámci cizí banky si Česká spořitelna, a. s. účtuje příplatek 2 Kč. Výběr z cizího bankomatu je zpoplatněn částkou 25 Kč.

Air bank, a. s. nabízí v rámci obou tarifů zdarma elektronické předání výpisu, výběr a vklad hotovosti prostřednictvím vlastního bankomatu, veškeré příchozí platby, odchozí platby v rámci banky provedené přes internetové bankovníctví a realizaci trvalého příkazu v rámci banky. Klient Malého tarifu zaplatí za odchozí platby uskutečněné do jiné banky v České republice a provedení trvalého příkazu do cizí banky 5 Kč. Předání výpisu poštou a výběr hotovosti z cizího bankomatu na našem území je zpoplatněno částkou 25 Kč.

Úrokové sazby bývají u běžných účtů nízké a pohybují se většinou v desetinách procenta. Nejvyšší sazbu má Česká spořitelna, a. s. konkrétně u Osobního účtu ČS Junior. Air bank, a. s. vklady neúročí.

Zřízení a zrušení spořicího účtu probíhá u obou bank zdarma. U České spořitelny, a. s. jsou nastaveny určité požadavky související s výší počátečního vkladu či minimálního zůstatku na účtu. Nejvyšší úrokovou sazbu u spořicího účtu získá klient u Air bank, a. s.

Na základě zjištěných dat lze říci, že velké banky s mnoha klienty nabízejí dražší produkty a služby než banky menší. Velké banky poskytují podstatně vyšší rozsah produktů a služeb, ale orientace v nich je pro klienty složitější a nepřehlednější.

10 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace:

- 5 KUPIELOVÁ, Ivana. *Bankovníctví: pro střední školy a veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995. ISBN 80-7168-273-X.
- 6 SYROVÝ, Petr a Martin NOVOTNÝ. *Osobní a rodinné finance*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2003. ISBN 80-247-0478-1.
- 12 RADOVÁ, J., P. DVOŘÁK a J. MÁLEK. *Finanční matematika pro každého*. 7. Vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3291-6.

Internetové zdroje:

- 1 Často kladené dotazy. *Proč je ČNB nezávislá?* [online]. 2003-2013 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/faq/proc_je_cnb_nezavisla.html.
- 2 ČNB. *Emise bankovek a mincí* [online]. 2003-2013 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/platidla/pravni_predpisy/emise_bank_minci.html.
- 3 ČNB. *Úkoly ČNB* [online]. 2008 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: <http://www.cnb-cz.cz/ukoly-cnb/>.
- 4 Podnikatel.cz. *Zákon o bankách* [online]. 2007-2013 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-21-1992-sb-o-bankach/cele-zneni/>.
- 7 Česká spořitelna [online]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=subportal01.
- 8 Nejbanka.cz. *Výsledky* [online]. 2012 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.nejbanka.cz/vysledky>.
- 9 Zlatá koruna. *Zlatá koruna 2012* [online]. 2003-2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/soutez/2012>.
- 10 Vstricnabanka.cz. *Nejvstřícnější bankou k osobám se zdravotním postižením je zatím Česká spořitelna a Poštovní spořitelna* [online]. 02.01.2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.vstricnabanka.cz/nejvstricnejsi-bankou-k-osobam-se-zdravotnim-postizenim-je-zatim-ceska-sporitelna-a-postovni-sporitelna-2591.html>.
- 11 Air bank [online]. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/>.